

University of Groningen

Rapportage Sportieve Gezonde School 2015

van der Sluis, Alien; Mombarg, Remo

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:

2015

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

van der Sluis, A., & Mombarg, R. (2015). *Rapportage Sportieve Gezonde School 2015: onderzoek naar de effecten van Sportieve Gezonde School 2015*. Hanzehogeschool Groningen.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

Rapportage Sportieve Gezonde School 2015

Onderzoek naar de effecten van Sportieve Gezonde School 2015

Colofon**Titel****Onderzoek en rapportage**

Alien van der Sluis

Remo Mombarg

Met medewerking van:

Karin Zwart

Danny Schudde

Rianne Wessel

Anniek Tel

Een rapportage voor Sportplein Groningen ontwikkeld door het Hanze Instituut voor Sportstudies

© december 2015

Opdrachtgever

Sportplein Groningen

Inhoud

Samenvatting	1
Inleiding	2
Motivatie: Competentie, Autonomie en Relatie	2
1. Onderzoeksmethoden	5
Stap 1: Korte contextanalyse	5
Stap 2: Afnemen vragenlijst	5
Stap 3- Evaluatiegesprek docenten	6
2. Context deelnemende scholen	7
3. Resultaten vragenlijst	10
3.1 Kenmerken deelnemende leerlingen	10
3.2 Algemeen beeld van de gymles	10
3.3 Motivatie voor de gymles	12
3.4 Competentie, Autonomie, Relatie	12
3.2 Sporten bij een sportvereniging	14
3.3 Nederlandse Norm Gezond Bewegen en Fitnorm	14
4. Resultaten Evaluatie vakleerkrachten	16
4.1 Rol van de docent in Sportieve Gezonde School	16
4.2 Proces	17
4.3 Ervaren effecten	17
4.4 Succes- en faalfactoren	18
5. Samenvattende conclusies en aanbevelingen	19
Bijlage 1 Vragenlijst leerlingen	22
Bijlage 2- Gespreksleidraad Evaluatiegesprekken brede vakdocenten	34

Samenvatting

Sportieve Gezonde School heeft na de succesvolle start in 2014 een vervolg gekregen. In 2015 namen zeven scholen deel, die gedurende zestien weken ondersteuning kregen van een vakleerkracht. Deze nam een deel van de lessen bewegingsonderwijs over, en richtte zich op het organiseren van tussenschoolse en naschoolse sportactiviteiten. In 2015 werd wederom onderzoek gedaan naar de effecten van Sportieve Gezonde School, waarbij de nadruk lag op het effect van de inzet van de vakleerkracht op de psychologische basisbehoeften Competentie, Autonomie en Relatie en volgend daaruit op Intrinsieke en Geïdentificeerde motivatie. De gedachte hierachter is dat leerlingen die hoog scoren op de basisbehoeften meer zin en inzet tonen in de gymles en daardoor mogelijk betere bewegingsvaardigheden ontwikkelen. Dit leidt op termijn mogelijk tot een gezondere leefstijl. De volgende twee deelvragen stonden centraal:

1. Wat is de invloed van Sportieve Gezonde School op ervaren competentie, autonomie en relatie in de gymles, en op motivatie voor de gymles?
2. Welke succes- en faalfactoren spelen een rol bij het aanbieden Sportieve Gezonde School 2015?

Vooraf vond een korte contextanalyse plaats waarmee de context van de school en de invulling van Sportieve Gezonde School in kaart werden gebracht. Voorafgaand aan de zestien weken durende periode en direct na afloop werd een vragenlijst afgenomen onder leerlingen uit groep 6 tot en met 8 die deelnamen aan de pilot. Na afloop werden evaluatiegesprekken gevoerd met de betrokken vakleerkrachten.

Uit het onderzoek kwam naar voren dat leerlingen in de lessen die worden gegeven door de vakleerkracht iets hoger scoren op de psychologische basisbehoeften Autonomie, Relatie-docent en Relatie-klas dan in de lessen die worden gegeven door de groepsleerkracht, maar de verschillen zijn erg klein. Voor Intrinsieke Motivatie en Geïdentificeerde Motivatie lijkt sprake te zijn van een zelfde trend, maar ook hier zijn de verschillen erg klein. Met betrekking tot deelvraag twee zijn er in 2015 stappen gemaakt in het verder professionaliseren van Sportieve Gezonde School. Het professionaliseren van de groepsleerkracht voor het geven van de lessen bewegingsonderwijs lijkt nu een volgende stap.

De volgende aanbevelingen zijn geformuleerd:

- Blijf monitoren op outcomedoelstellingen van de inzet van de vakleerkracht binnen Sportieve Gezonde School. Aandachtspunten voor de korte termijn zouden hierbij kunnen zijn: effect op ontwikkeling van motorische vaardigheden binnen de gymles en het effect van de pleinspelen op de lichamelijke activiteit buiten school (wordt er ook meer gespeeld buiten school?)
- Onderzoek de mogelijkheden voor professionalisering van de groepsleerkracht binnen Sportieve Gezonde School. Heb hierbij aandacht voor wat er al gebeurt, waar behoefte aan is bij groepsleerkrachten en hoe dit het beste kan plaatsvinden. Sluit hier in de uitrol van Sportieve Gezonde School bij aan

Inleiding

Sportplein Groningen¹ is in 2014 gestart met het aanbieden van *Sportieve Gezonde School* op basisscholen in de provincie Groningen. Het doel van Sportieve Gezonde School is om bij te dragen aan een gezonde ontwikkeling en een duurzaam actieve leefstijl van kinderen. Kinderen krijgen gedurende zestien weken (extra) bewegingsonderwijs van een vakleerkracht. Daarnaast krijgen zij extra beweegmomenten aangeboden tijdens en na schooltijd. In 2014 vond onderzoek plaats naar de effecten van deze pilot op de kwantiteit en kwaliteit van het bewegingsonderwijs op de deelnemende scholen. Ook werden de ervaringen van de scholen in kaart gebracht. Overal was men overtuigd van de meerwaarde van de (tijdelijke) inzet van de vakdocent en zag men resultaat van deze inzet (onder andere op de kwaliteit van het bewegingsonderwijs en aangeboden activiteiten). Uit dit onderzoek kwam ook een aantal verbeterpunten naar voren voor de uitvoering van Sportieve Gezonde School, waaronder het vooraf beter formuleren van doelstellingen die men met de inzet wilde bereiken en het creëren van draagvlak voor de activiteiten binnen de scholen. Eén andere aanbeveling die uit dit onderzoek naar voren kwam was de volgende:

“Monitor in de toekomst ook op outcomedoelstellingen. Het inzetten van vakdocenten bewegingsonderwijs kost geld, maar levert waarschijnlijk ook veel op (o.a. veelzijdiger bewegingsvaardigheden, plezier in bewegen). Om helder te krijgen wat de inzet oplevert, zou in de toekomst ook in kaart moeten worden gebracht wat de effecten van een dergelijke pilot zijn op bijvoorbeeld lichamelijke activiteit, gezondheid, motorische ontwikkeling of plezier in bewegen.”

In 2015 kreeg Sportieve Gezonde School een vervolg en hebben zeven nieuwe scholen deelgenomen. Deze rapportage is een verslag van het onderzoek dat heeft plaatsgevonden naar de effecten. Er is vooral gekeken naar het effect van Sportieve Gezonde School op Motivatie voor sport en bewegen.

Motivatie: Competentie, Autonomie en Relatie

Of kinderen ergens voor gemotiveerd zijn (in dit geval voor de gymles) wordt voor een groot deel bepaald door de mate waarin er voldaan wordt aan drie basisbehoeften: Competentie, Autonomie en Relatie (Deci & Ryan, 1985, figuur 1). Kinderen willen laten zien wat zij kunnen en zichzelf als ‘competent’ ervaren. Dat kan alleen als de gymles is afgestemd op de mogelijkheden van de leerling. Daarbij is het van belang dat de leerling wordt uitgedaagd, er hoge (maar reële) verwachtingen worden gesteld en dat de leerling wordt ondersteund om die te behalen. Autonomie heeft betrekking op dat kinderen onafhankelijk willen zijn.

¹ Sportplein Groningen is een samenwerkingsverband tussen negen partners in de provincie Groningen op het gebied van Sport en Bewegen: ROC Alfacollege, Noorderpoortcollege, Hanze Instituut voor Sportstudies, Rijksuniversiteit Groningen, Universitair Medisch Centrum Groningen, Topsport Noord, Huis voor de Sport Groningen en gemeente en provincie Groningen. Zie voor meer informatie over Sportplein Groningen www.sportpleingroningen.nl

Figuur 1. Competentie, Autonomie en Relatie (Deci & Ryan, 1985)

Zij willen zich onderscheiden en zelf keuzes kunnen maken. In de gymles kan dat bijvoorbeeld inhouden dat een leerling tot op bepaalde hoogte zelf kan kiezen hoe hij een oefening uitvoert, mee mag beslissen over wat er gedaan wordt of hoe lang hij ergens mee bezig is. Tot slot hebben kinderen behoefte aan relatie, zowel met hun (gym)leerkracht als met hun klasgenoten. Ze willen ergens bij horen en deel uitmaken van een gemeenschap. Als er aan de basisbehoeften Competentie, Autonomie en Relatie wordt voldaan is er sprake van welbevinden, inzet en zin in leren in de gymles. Waarschijnlijk leidt dit tot het ontwikkelen van betere bewegingsvaardigheden, wat uiteindelijk kan bijdragen aan een actieve leefstijl, een leven lang. Binnen het lectoraat Bewegingsonderwijs en Jeugdsport doet Ingrid van Aart onderzoek naar de relatie tussen de basisbehoeften Competentie, Autonomie en Relatie, de motivatie voor de gymles en de invloed daarvan op onder andere bewegingsvaardigheden (van Aart et al., 2014).

De doelstelling van het onderzoek naar Sportieve Gezonde School in 2015 luidt daarom als volgt:

Inzicht geven in het effect van de verhoogde inzet van vakdocenten bewegingsonderwijs binnen Sportieve Gezonde School op een aantal outcomevariabelen (in elk geval op ervaren competentie, autonomie en relatie en daaruit volgend motivatie voor de gymles) middels vragenlijsten. Daarnaast het doen van een contextanalyse en beknopte evaluatie om succes- en faalfactoren van Sportieve Gezonde School te achterhalen. De resultaten van het onderzoek worden in een intervisiebijeenkomst gedeeld met betrokken docenten.

Op basis hiervan zijn de volgende onderzoeksvragen opgesteld:

3. Wat is de invloed van Sportieve Gezonde School op ervaren competentie, autonomie en relatie in de gymles, en op motivatie voor de gymles?
4. Welke succes- en faalfactoren spelen een rol bij het uitvoeren van Sportieve Gezonde School?

Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk zal eerst een uiteenzetting worden gegeven van de gebruikte onderzoeksmethoden. In hoofdstuk drie wordt een korte contextomschrijving gegeven van de gevolgde scholen. Hoofdstuk vier geeft de resultaten weer en in hoofdstuk vijf volgen discussie en aanbevelingen.

1. Onderzoeksmethoden

Om een antwoord te krijgen op genoemde onderzoeksvragen is onderzoek gedaan onder leerlingen en de betrokken vakdocenten van de zeven deelnemende scholen. Het onderzoek vond plaats in een aantal stappen.

Stap 1: Korte contextanalyse

De invulling van Sportieve Gezonde School hangt erg af van de lokale situatie op de school. Om hier zicht op te krijgen, is bij aanvang van het project door middel van (telefonische) interviews met de betrokken schooldirecteuren en vakleerkrachten informatie verzameld. Hierin werd gevraagd naar:

- Kenmerken van de school (aantal leerlingen, kenmerken van de gymzaal, schoolplein)
- invulling van de pilot (verschil met bestaande situatie)

Stap 2: Afnemen vragenlijst

Onder de leerlingen op de deelnemende scholen werd bij aanvang en het eind van de periode waarin Sportieve Gezonde School plaatsvond een vragenlijst afgenomen (groep 6 tot en met 8 in verband met leesvaardigheid). Deze lijst is gebaseerd op de vragenlijst van 2014, echter op een aantal punten aangepast en/of uitgebreid. In de vragenlijst komen in elk geval de volgende onderwerpen aan bod:

- Sportdeelname: NNGB en Fitnorm
- Competentie, Autonomie, Relatie (CAR)²
- De onderdelen *Intrinsieke Motivatie* (motivatie voor de gymles vanuit de leerling zelf, hij of zij vindt gym gewoon leuk) en *Geïdentificeerde Motivatie* (motivatie komt voort uit het feit dat de leerlingen gymles belangrijk, zinvol vindt)³

De vragenlijst werd digitaal ingevuld op de scholen, op twee momenten: bij aanvang van Sportieve Gezonde School en aan het eind van de periode van zestien weken.

² Naar de Competence, Autonomy, classmate-Relatedness and teacher-Relatedness Scale. Van Aart, I., Hartman, E., Elferink-Gemser, M.T., Mombarg, R., Visscher, C. Relations among basic psychological needs, PE-motivation and fundamental movement skills in 9-12 year-old boys and girls in Physical Education.

³ Adapted Behavioral Regulations in Physical Education Questionnaire. Van Aart, I., Hartman, E., Elferink-Gemser, M.T., Mombarg, R., Visscher, C. Relations among basic psychological needs, PE-motivation and fundamental movement skills in 9-12 year-old boys and girls in Physical Education.

Stap 3- Evaluatiegesprek docenten

Tot slot vond na afloop van het project een evaluatiegesprek plaats met de betrokken vakdocent(en). Hierin werd teruggekeken op de resultaten van de pilot en worden cruciale succes- en faalfactoren besproken. In dit gesprek kwamen aan bod:

- Rol van de docent in Sportieve Gezonde School
- Ervaren effecten
- Succes- en faalfactoren

2. Context deelnemende scholen

Hieronder staat per school de context omschreven waarbinnen Sportieve Gezonde School plaatsvond.

	0.b.s. de Waarborg- Wagenborgen
	108 leerlingen
	Minisporthal met twee gymzalen
	Op de dinsdag gymles voor groep 3 t/m 8
	Naschoolse sportactiviteit op dinsdagmiddag
	"Meer plezier in sport, kennis maken met de verschillende mogelijkheden van sport, enthousiasme. Leren samenwerken door sport en leren omgaan met winst en verlies"
	0.b.s. de Hilliglo- Holwierde
	89 leerlingen
	1 gymzaal
	Maandag gymles voor groep 3 t/m 8
	Pleinspelen tussen de middag op dinsdag, overblijfouders doen dat op de donderdag
	"Leerkrachten krijgen ideeën over hoe de invulling van de gymles. Een aantrekkelijk schoolplein en een leuke pauze met gemotiveerde kinderen."
	0.b.s. de Aquarel- Sebaldeburen
	42 leerlingen
	Dorpshuis met inpandige gymzaal
	Woensdag gymles voor groep 1 t/m 8
	Pleinspelen in de kleine pauze op de woensdag, samen met de leerkrachten
	"Meer beweegtijd. Naast kwaliteit insteken op kwantiteit. Beter bewegingsonderwijs en ik ga ervoor dat het niet alleen voor deze 16 weken maar een structurele basis wordt."

C.b.s. Ichthus- Zoutkamp

80 leerlingen

Gymzaal in het dorp

Groep 3 t/m 8 krijgen op dinsdag les van de vakleerkracht

Pleinactiviteiten op de dinsdagmiddag met pleinkaarten. Leerlingen zijn sportcoach. op de andere dagen zelf met materialenpakket

"Betere gymlessen en de leerlingen vermaken zich beter in de pauzes"

O.b.s. Solte Kampe- Zoutkamp

50 leerlingen

Gymzaal in het dorp

Groep 1 t/m 8 krijgen op vrijdag les van de vakleerkracht

Pleinactiviteiten met pleinspeelkaarten in de pauzes op vrijdag. Kinderen zijn sportcoach. Op de andere dagen wordt in de pauzes gebruik gemaakt van het materialenpakket.

"Ik hoop dat de kinderen meer inspiratie krijgen voor op het schoolplein. Nu zijn ze alleen bezig een bal te trappen en aan elkaar aan het trekken."

O.b.s. de Vlonder- Wedde

82 leerlingen

Gymzaal aan de school

Groep 1 t/m 6 krijgt op donderdagmiddag les van de vakleerkracht. Groep 7 en 8 kregen dat al

Naschoolse sportactiviteiten op vrijdagmiddag, kinderen van groep 7 en 8 zijn zelf sportcoach

"Hogere kwaliteit bewegingsonderwijs. Ook op de langere termijn. De kinderen leren nieuwe spellen voor de pauzes, anders dan de standaard spelletjes "

O.b.s. Garmerwolde

37 leerlingen

Gymzaal bij de voetbalclub

Op de dinsdag gymles voor groep 1t/m 8

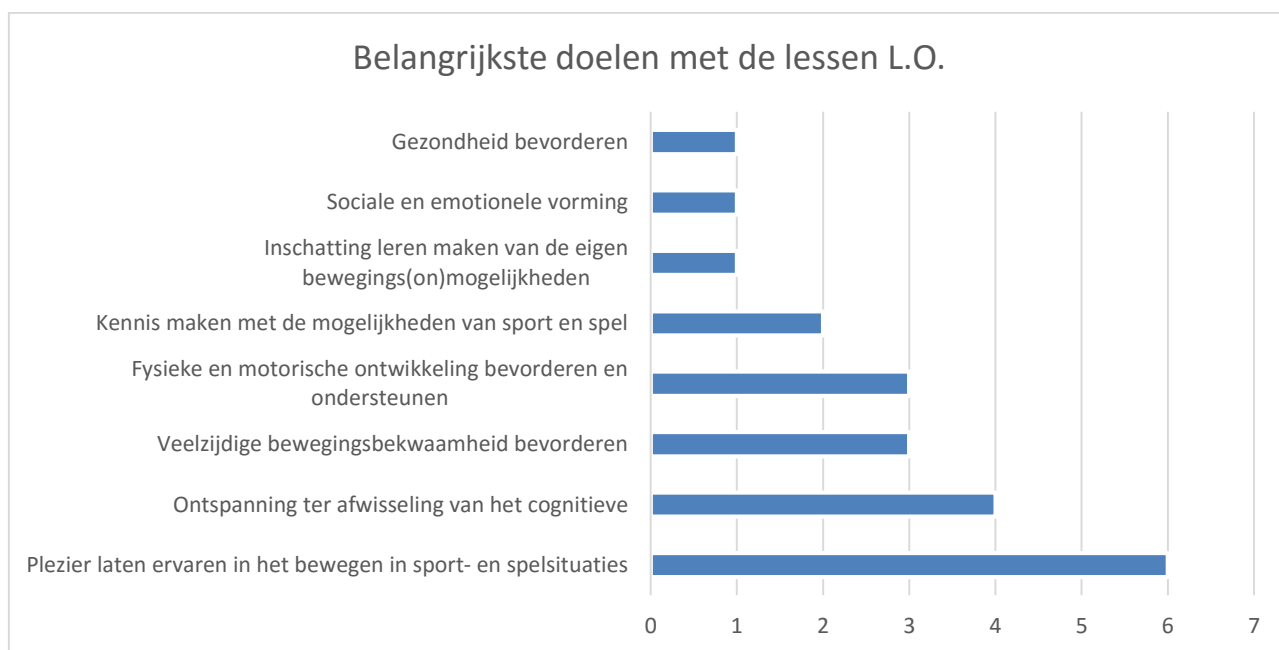

Tussen de middag activiteit op maandag en dinsdag, overblijfmoeders coördineren dit.

"Breed ontdekken welke sporten er zijn. Methodisch werken in de gymles en uitdagingen aangaan."

Aan de schooldirecteuren is gevraagd welke doelen zij nastreven met de lessen L.O. In figuur 2 is te zien dat de belangrijkste genoemde doelen "Plezier laten ervaren in het bewegen in sport- en spelsituaties" en "Ontspanning ter afwisseling van het cognitieve" zijn.

Figuur 2. Belangrijkste doelen met de lessen L.O. volgens directeuren van deelnemende scholen

3. Resultaten vragenlijst

Met de vragenlijst is in kaart gebracht hoe het gesteld is met de sportdeelname van de leerlingen, en hoe hun motivatie voor de gymlessen is, apart voor de lessen van de groepsleerkracht en die van de vakleerkracht.

3.1 Kenmerken deelnemende leerlingen

De vragenlijsten zijn uitgezet onder die leerlingen in groep 6 tot en met 8 die te maken hebben gehad met Sportieve Gezonde School. De vragenlijst is uitgezet onder ca. 225 leerlingen. De 0-meting is ingevuld door 173 leerlingen wat overeenkomt met een responspercentage van 78%. De 1-meting is ingevuld door 116 leerlingen, overeenkomend met een responspercentage van 52%. Tabel 1 geeft de kenmerken weer van de leerlingen die de vragenlijst hebben ingevuld. De meeste leerlingen waren afkomstig van de Waarborg, de Hiliglo en de Aquarel.

Tabel 1. Kenmerken van alle deelnemende kinderen 0-meting en 1-meting

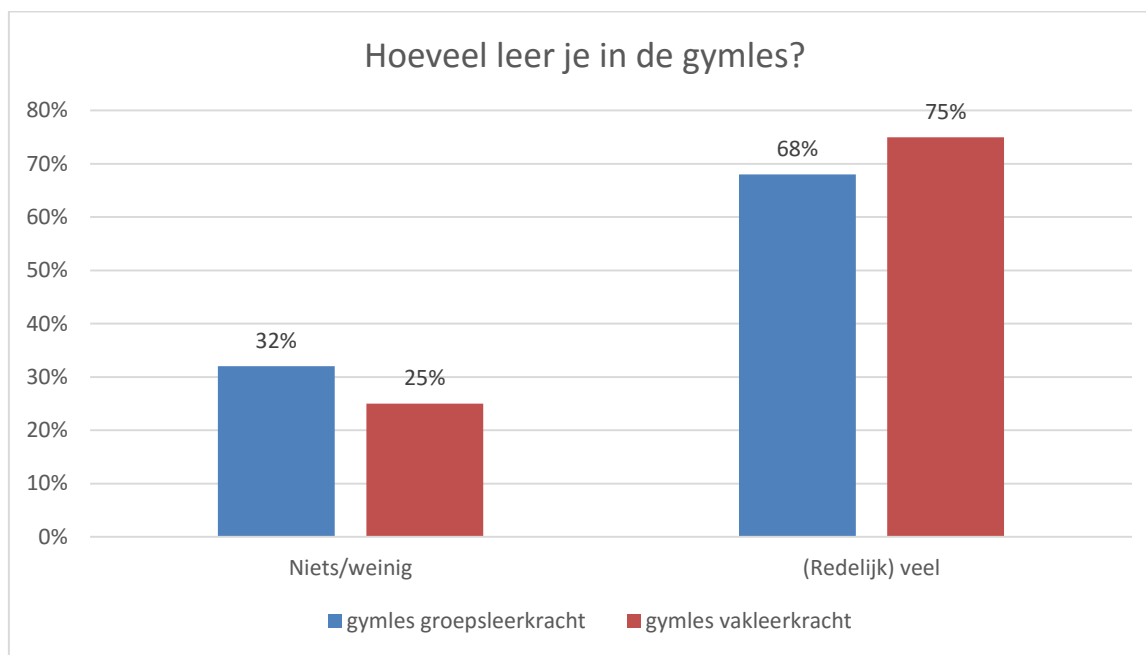
Kenmerk	Aantal/percentage
Aantal deelnemers	173
Geslacht	
• Jongen	55%
• Meisje	45%
Leeftijd	
• Gemiddeld	10,1 jaar
• Range	7 jaar – 13 jaar
Scholen	
• O.b.s. De Waarborg	21,6% (37)
• O.b.s. De Hiliglo	22,2% (38)
• O.b.s. Solte Kampe	5,3% (9)
• C.b.s. Ichthus	12,2% (21)
• O.b.s. de Vlonder	9,4% (16)
• O.b.s. de Aquarel	19,9% (34)
• O.b.s. Garmerwolde	9,4% (16)
Groep	
• Groep 6	36,8%
• Groep 7	29,8%
• Groep 8	33,3%

Aan de leerlingen zijn vragen gesteld over hun ervaring van de gymles, hun motivatie, en over hun (ervaren) competentie, autonomie en relatie. Dit is op twee momenten gedaan: bij aanvang zijn deze vragen gesteld over de gymlessen zoals die gegeven werden of worden door de groepsleerkracht en direct na afloop over de gymlessen zoals die gegeven werden door de vakleerkracht. Hieronder worden de antwoorden vergeleken.

3.2 Algemeen beeld van de gymles

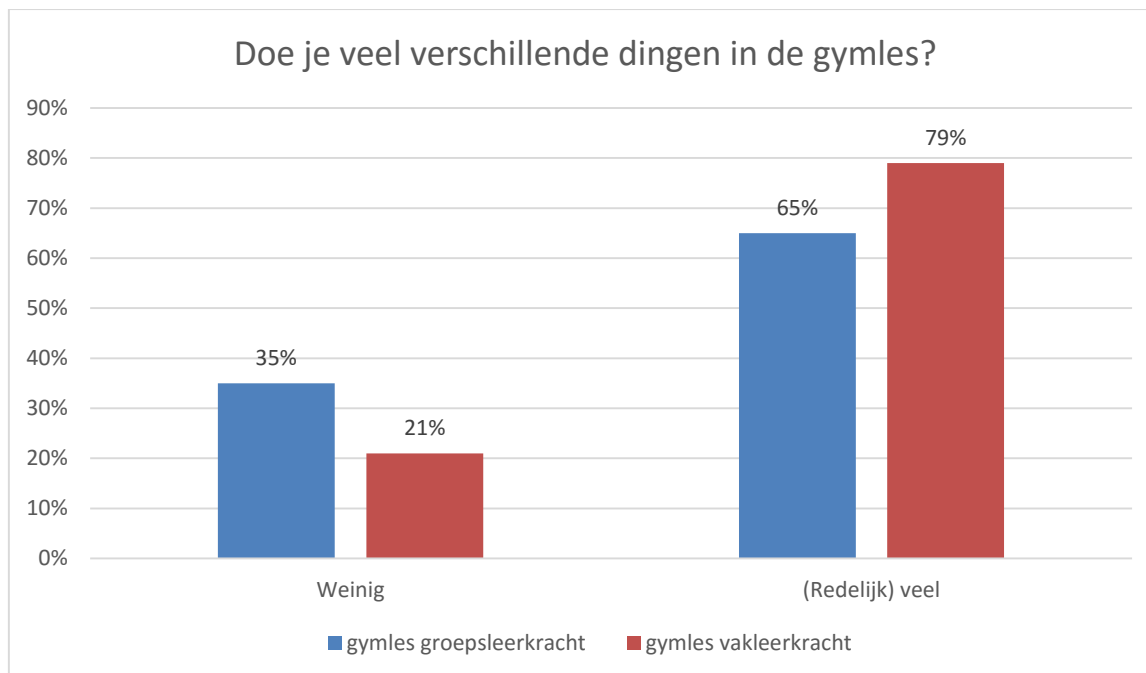
Figuur 3 en 4 geven de verschillen weer tussen de gymlessen van de groepsleerkracht als het gaat om de mate waarin leerlingen vinden dat ze veel leren in de gymles, en de mate waarin diversiteit in aanbod door de leerlingen ervaren wordt. Van de gymlessen die gegeven worden door de vakleerkracht geven iets meer

leerlingen aan dat ze hierin redelijk veel of heel veel leren. Het percentage kinderen dat weinig zegt te leren van de gymlessen is 7% lager bij de lessen gegeven door de vakleerkracht.

Figuur 3. Verschil in mate waarin kinderen de gymles zinvol vinden

In de lessen die worden gegeven door de vakleerkracht ervaren de leerlingen een grotere mate in diversiteit in aanbod: 79% zegt in deze lessen redelijk veel of heel veel verschillende dingen te doen. Toch geeft het merendeel van de leerlingen (65%) aan dat er ook in de lessen van de groepsleerkracht een divers aanbod is.

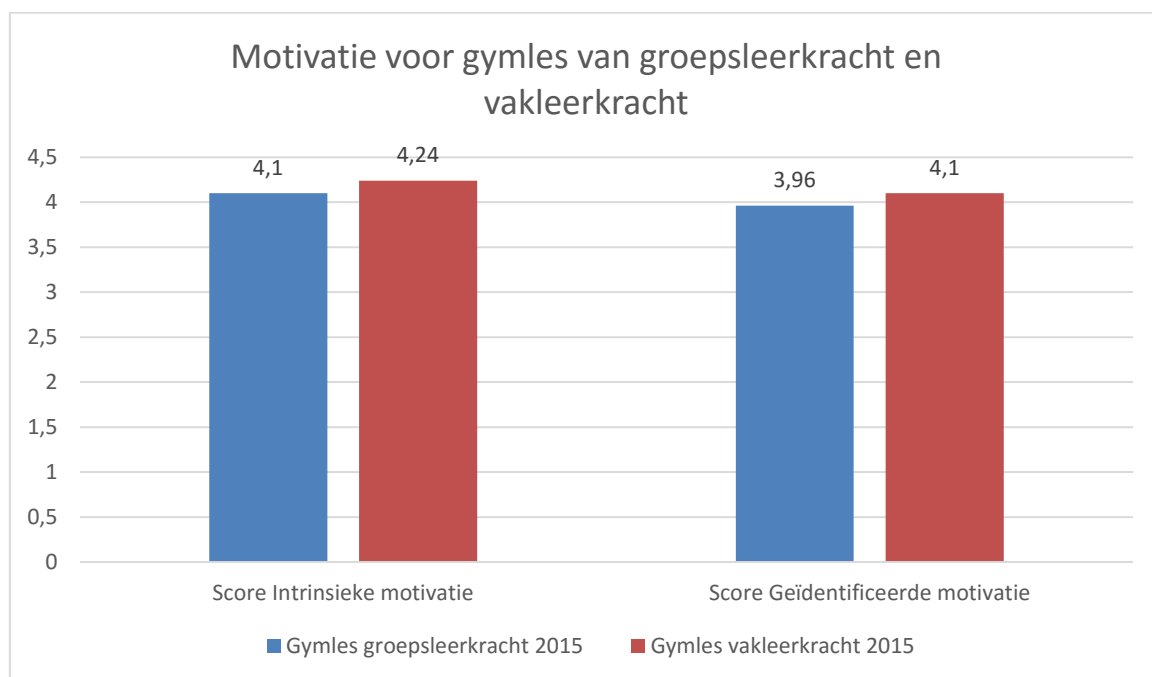

Figuur 4. Verschil in leren in de gymles van de groepsleerkracht en de vakleerkracht

3.3 Motivatie voor de gymles

Om zicht te krijgen op de motivatie van de leerlingen voor de gymles van de vakdocent bewegingsonderwijs, is de *Intrinsieke Motivatie* (motivatie voor de gymles vanuit de leerling zelf, hij of zij vindt gym gewoon leuk) en *Geïdentificeerde Motivatie* (motivatie komt voort uit het feit dat de leerlingen gymles belangrijk, zinvol vindt) van de leerlingen in kaart gebracht. Leerlingen die hoog scoren op deze vormen van motivatie zullen ook op de langere termijn gemotiveerd blijven voor de gymles. Dit in tegenstelling tot wanneer leerlingen extrinsiek gemotiveerd zijn, door zaken van buitenaf, bijvoorbeeld een beloning.

Voor de gymlessen die gegeven worden door de vakleerkracht lijken leerlingen wat hoger te scoren op zowel intrinsieke motivatie als geïdentificeerde motivatie, maar de verschillen zijn erg klein (figuur 5). Opvallend is dat de scores hoger liggen dan in de studie van van Aart (2015). Zij deed onderzoek onder 9-12-jarige basisschoolleerlingen. Dat wil zeggen leerlingen die deelnemen aan Sportieve Gezonde School zijn dus sterker 'autonoom' (vanuit zichzelf) gemotiveerd voor de gymles. Dat geldt voor de gymles zoals gegeven door de groepsleerkracht, maar in nog iets sterkere mate voor de gymles gegeven door de vakleerkracht.

Figuur 5. Scores op Intrinsieke Motivatie en Geïdentificeerde motivatie, respectievelijk voor de gymles van de groepsleerkracht en de gymles van de vakleerkracht

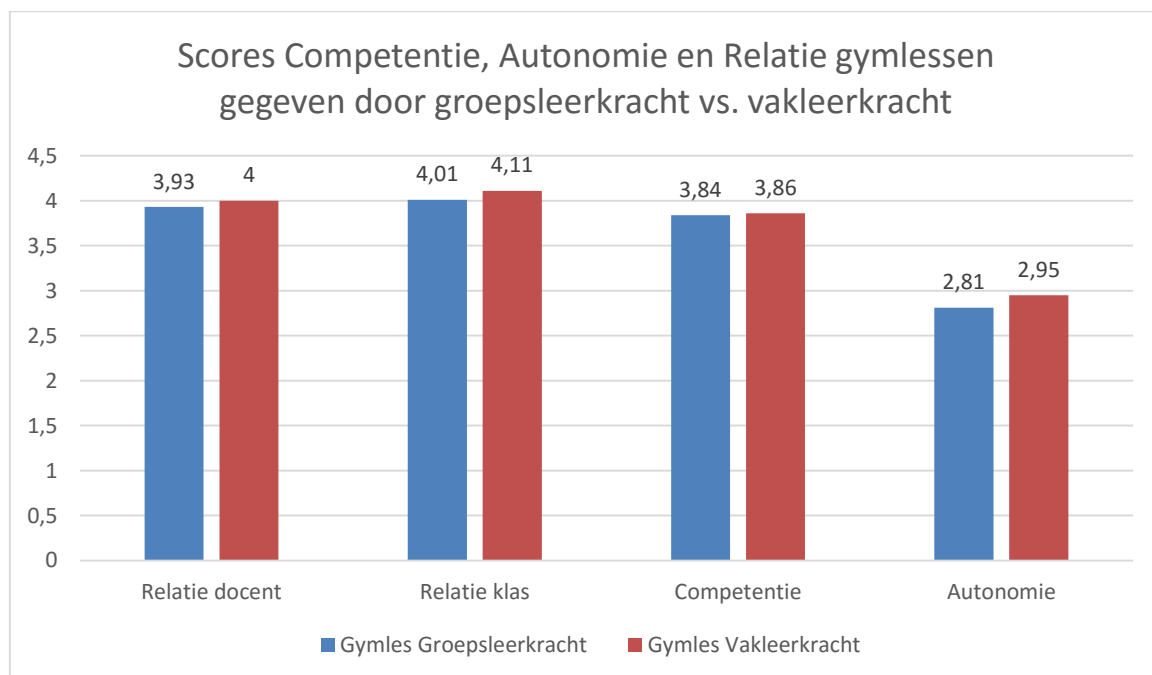
3.4 Competentie, Autonomie, Relatie

Ook voor de scores op Competentie, Autonomie, Relatie-docent en Relatie-klas lijkt een trend zichtbaar van iets hogere scores voor de gymlessen gegeven door de vakleerkracht in vergelijking met de gymlessen gegeven door

de groepsleerkracht (figuur 6). Deze verschillen zijn echter erg klein en in sommige gevallen (bijvoorbeeld competentie) verwaarloosbaar.

De scores op competentie en relatie-klas zijn redelijk vergelijkbaar met de scores van van Aart (2015). De gemiddelde scores op Competentie en Relatie-klas waren in die studie respectievelijk 3.77 en 4.08 (in deze studie was dat respectievelijk 3.84-3.86 en 4.01-4.11, zie figuur 6). De scores voor Relatie-docent en Autonomie waren in de studie van van Aart (2015) respectievelijk 3.51 en 2.33. Onder de leerlingen die deelnemen aan Sportieve Gezonde School lagen deze scores hoger: 3.93-4.0 voor relatie-docent en 2.81-2.95 voor autonomie.

De leerlingen die deelnemen aan Sportieve Gezonde School ervaren in de gymles een goede relatie met de docent (met de groepsleerkracht en nog iets sterker met de vakleerkracht). Ook ervaren zij autonomie, ofwel dat zij tot op zekere hoogte zelf mogen meebeslissen over wat zij doen in de gymles. Dat geldt voor de gymles van groepsleerkracht maar in nog wat sterkere mate voor de gymles van de vakleerkracht. Mogelijk heeft dit een positief effect op de motivatie voor en het leren in de gymles.

Figuur 6. Scores op Relatie docent, relatie klas, competentie en autonomie, respectievelijk voor de gymles van de groepsleerkracht en de gymles van de vakleerkracht

3.2 Sporten bij een sportvereniging

Van de leerlingen is 81,3% lid van een sportvereniging. De Hiliglo heeft het hoogste percentage kinderen dat lid is van een sportvereniging (89%), op de Solte Kampe is dit percentage het laagste (67%). Van de leerlingen die lid is van een sportvereniging sport 31% drie keer per week, 25% doet dat één keer per week en 17% maar liefst vier keer per week.

Aan de 26 kinderen die aangaven niet te sporten bij een sportvereniging is gevraagd wat de reden hiervoor is (tabel 2). De meest genoemde reden is met 25% 'ik heb er geen tijd voor, gevolgd door 'de sport die ik leuk vind is te ver weg' (16%). Voor 41% is er een andere reden. De hier genoemde redenen zijn erg divers, zo werden genoemd: 'ik wil liever andere dingen doen' en 'ik zit op paardrijden'.

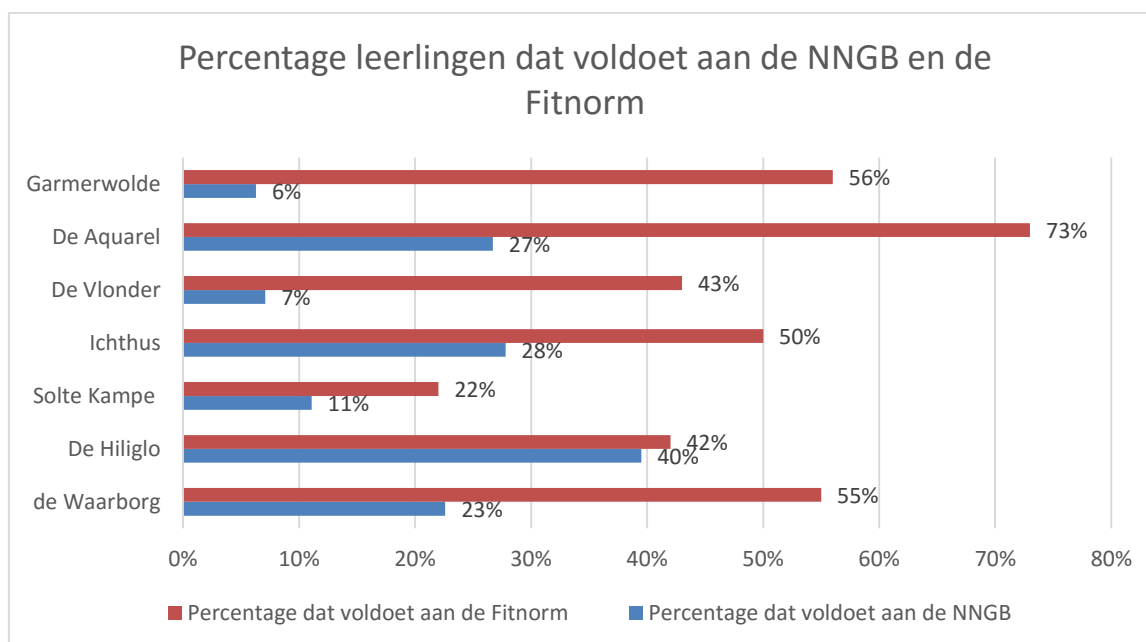
Tabel 2. Reden voor niet sporten bij een sportvereniging

Motivatie	Percentage
<i>Ik vind sporten niet zo leuk</i>	3,1%
<i>Mijn ouders vinden sport te duur</i>	6,2%
<i>Ik ben niet zo goed in sport</i>	9,3%
<i>De sport die ik leuk vind is te ver weg</i>	16%
<i>Ik heb er geen tijd voor</i>	25%
<i>Andere reden</i>	41%

3.3 Nederlandse Norm Gezond Bewegen en Fitnorm

Figuur 7 geeft per school het percentage kinderen weer dat aan de NNGB en de Fitnorm voldoet. Het percentage kinderen dat aan de NNGB voldoet (op alle dagen van de week minimaal 60 minuten matig intensief actief is) is gemiddeld genomen (over alle scholen) 24% in de voormeting en 18% in de nameting. Beide scores liggen in de buurt van het landelijk gemiddelde, van 21%⁴. Er zijn echter grote verschillen tussen de scholen in het percentage leerlingen dat voldoet aan de NNGB: zo scoort de Hiliglo uitzonderlijk hoog (40%) en o.b.s. Garmerwolde uitzonderlijk laag (6%). Mogelijk heeft dit te maken met het feit dat de vragenlijsten bij de leerlingen zelf zijn afgenomen en de vragen over de NNGB en de Fitnorm dus ook. In de cijfers van TNO zijn de vragen over het beweeggedrag van de kinderen aan de ouders gesteld.

⁴ Klauw, M. van der, Verheijden, M.W., Slinger, J.D. (2013). Monitor convenant gezond gewicht 2013. Beweeg- en eetgedrag van kinderen (4-11 jaar), jongeren (12-17 jaar) en volwassenen (18+ jaar). Leiden: TNO.

Figuur 7. Percentage leerlingen dat voldoet aan de NNGB en de Fitnorm

Het percentage kinderen dat aan de Fitnorm voldoet was in de voormeting 53% en in de nameting 59%. Dit is in beide gevallen fors hoger dan het landelijk gemiddelde van 36%. De oorzaak hiervan is onduidelijk. Ook voor de Fitnorm geldt overigens dat er grote verschillen zijn tussen de zeven deelnemende scholen.

Tabel 3. Percentage leerlingen dat voldoet aan de NNGB en aan de Fitnorm

	0-meting	1-meting
NNGB	24%	18%
Fitnorm	53%	59%

4. Resultaten Evaluatie vakleerkrachten

Aan het eind van de periode van zestien weken waarin de vakdocenten actief waren op de zeven scholen is met de docenten gezamenlijk een evaluatief focusgroepgesprek gevoerd. Hieronder een samenvatting van de resultaten.

4.1 Rol van de docent in Sportieve Gezonde School

De belangrijkste rol van de docent is uiteraard het verzorgen van de gymlessen. Daarnaast verzorgen zij de pleinspelen en organiseren in sommige gevallen naschoolse sportactiviteiten (waar sprake is van een continuooster). Het geven van de gymlessen loopt goed, de kinderen zijn enthousiast.

De pleinspelen worden op drie manieren georganiseerd:

- door de vakleerkracht zelf
- in samenspraak met overblijfouders
- leerlingen (veelal uit groep 7 en 8) worden gecoacht om zelf leiding te geven aan de pleinactiviteiten.

Met name die laatste vorm lijkt goed te werken. De pleinactiviteiten vinden daardoor ook op andere dagen plaats, wanneer de vakleerkracht niet op de school aanwezig is, en de pleinspelen zijn minder afhankelijk van of de overblijfouders positief staan ten opzichte van de pleinspelen.

“Op een aantal scholen is er een Sportpleincoach, leerling die erbij is, die helpt. Dat werkt ook echt.”

Tot slot hebben de docenten vanuit Sportieve Gezonde School de rol om groepsleerkrachten te professionaliseren in het verzorgen van gymlessen. Dit gebeurt niet op alle scholen, maar op een aantal scholen is hiermee een goede start gemaakt.

“.....bij elke les zijn ze aanwezig, bij de lessen schrijven ze ook dingetjes op. (.....). Deze week hebben ze ook zelfstandig lesgegeven. Ik heb ervoor gekozen om de eerste week zelf les te geven en het de week erna door hen te laten herhalen. Om ook te kijken hoe pakken ze het op. Dat is allemaal heel goed verlopen.- vakleerkracht Sportieve Gezonde School

4.2 Proces

Eén van de docenten geeft aan dat de communicatie richting de scholen met name in de periode na de zomervakantie goed is verlopen. De groepsleerkrachten weten wat de bedoeling is en zijn over het algemeen betrokken. Het startgesprek dat vanuit het Huis voor de Sport wordt gevoerd draagt hier in belangrijke mate aan bij. In hoeverre er nu ook daadwerkelijk sprake is van een coördinator voor het project binnen de school (los van de vakleerkracht) is niet geheel duidelijk. Eén van de docenten geeft aan dat hoewel het project Sportieve Gezonde School heet, er met gezondheid nog weinig wordt gedaan. Dat zou bij uitstek een taak zijn die in samenspraak met een dergelijke coördinator zou kunnen worden opgepakt.

Daarnaast blijkt communicatie binnen de school soms toch een probleem, zoals onderstaand voorbeeld duidelijk maakt.

“Laatst had ik een planning gemaakt voor groepsleerkrachten en dat was dan niet doorgestuurd door de directeur. Dus wist niemand ervan. Dan denk ik echt ‘waarom maak ik dat?’. Wij moeten iedereen meenemen in de communicatie. Daar hebben we het wel over gehad, dat wij ook echt communiceren naar de groepsleerkrachten.”- vakdocent

4.3 Ervaren effecten

De geïnterviewde docenten ervaren de volgende effecten van Sportieve Gezonde School:

Kwalitatief beter bewegingsonderwijs

Alle vakleerkrachten geven aan dat de kwaliteit van het bewegingsonderwijs omhoog is gegaan. Op een aantal scholen zal dit vooral het geval zijn zolang de vakleerkracht actief is, maar er zijn ook bescheiden stappen gemaakt om ervoor te zorgen dat dit ook na afloop van de projectperiode het geval is. Zo is de gebruikte methode (vaak Stroes en van Gelder) ‘afgestoft’ en weten groepsleerkrachten in een aantal gevallen weer beter hoe ze hiermee kunnen werken. Dit vertaalt zich in beter bewegende leerlingen.

“Het beter leren bewegen is zeker aan de orde. Als ik zie wat ze toen konden en nu. Ze speelden bijvoorbeeld wel basketbal, maar de regels werden niet toegepast, zelfs in groep acht niet. Nou, als je op de middelbare school gaat basketballen gaat dat echt volgens de regels. Dus dat doen we nu ook.”- vakdocent

Goed lopende pleinspelen

Alle vakleerkrachten geven aan dat er op de scholen nu pleinspelen plaatsvinden. Vaak lagen er wel pleinspeelkaarten, maar het daadwerkelijk ermee aan de slag gaan is voor scholen vaak toch een brug te ver. De

vakleerkrachten hebben dit opgepakt. Het aanstellen van leerlingen als “Sportpleincoach” is daarbij een succesfactor.

4.4 Succes- en faalfactoren

De volgende factoren hebben Sportieve Gezonde School volgens de docenten succesvol gemaakt:

- de vakleerkracht die een impuls geeft en liefst ook het gezicht is voor al het aanbod
- goede communicatie binnen de school, in het teamoverleg het project bespreken

De volgende factoren kunnen volgens de vakdocenten beter

- groepsleerkrachten zouden lessen moet geven, en vakleerkrachten zouden moeten ondersteunen
- binnen een school starten met iedereen die binnen die school betrokken is
- per school duidelijke doelstellingen vooraf vaststellen
- meer structuur in het scholen van de groepsleerkrachten
- betere communicatie van de naschoolse sportactiviteiten, ook via social media

Tot slot is aan de vakdocenten gevraagd welke tips zij beginnende scholen mee zouden willen geven. Onderstaande quote vat dit goed samen:

“Vroeg een oriënterend gesprek hebben over wat de school zelf wil, wat ze van mij verwachten. Verwachtingen van jezelf goed duidelijk maken bij de school: het is ondersteunen, niet overnemen. Stem de dagen waarop je activiteiten laat plaatsvinden goed af op de school en wat er in de omgeving plaatsvindt. Stel een schoolcoördinator aan.” – vakleerkracht Sportieve Gezonde School

5. Samenvattende conclusies en aanbevelingen

De doelstelling en bijbehorende onderzoeksvragen luiden als volgt:

Inzicht geven in het effect van Sportieve Gezonde School op een aantal outcomevariabelen (in elk geval op ervaren competentie, autonomie en relatie en daaruit volgend motivatie voor de gymles) middels vragenlijsten. Daarnaast het doen van een contextanalyse en beknopte evaluatie om succes- en faalfactoren van de pilot te achterhalen.

Op basis van het onderzoek trekken we de volgende twee hoofdconclusies:

Gymlessen gegeven door de vakleerkracht leiden tot iets hogere scores op drie van de vier psychologische basisbehoeften en op intrinsieke en geïdentificeerde motivatie, maar de verschillen met de gymlessen gegeven door de groepsleerkracht zijn erg klein

Uit het onderzoek naar Sportieve Gezonde School in 2014 bleek dat de kwaliteit van het bewegingsonderwijs door de inzet van de vakleerkracht omhoog ging en dat leerlingen ervoeren dat ze meer leerden van de gymlessen en dat er een grotere diversiteit in aanbod plaatsvond. Ook in het onderliggende onderzoek geven leerlingen voor de gymlessen van de vakleerkracht vaker aan dat sprake is van een grotere mate van diversiteit in aanbod en geven ze vaker aan dat ze (veel) meer leren. Een interessante vraag is nu of dit ook effect heeft op motivatie voor de gymlessen. Zoals in de inleiding werd aangegeven, is er sprake van welbevinden, inzet en zin in leren in de gymlessen, als er aan de basisbehoeften Competentie, Autonomie en Relatie wordt voldaan. Uit de resultaten van dit onderzoek komt naar voren dat in de lessen gegeven door de vakleerkracht inderdaad in iets grotere mate wordt voldaan aan de basisbehoeften Autonomie en Relatie-klas en Relatie-docent dan in de lessen gegeven door de groepsleerkracht. Voor Competentie zijn geen grote verschillen gevonden.

Ook blijkt dat leerlingen hoger scoren op intrinsieke motivatie en geïdentificeerde motivatie in de lessen die worden gegeven door de vakleerkracht dan in de lessen die worden gegeven door de groepsleerkracht. Een sterke intrinsieke motivatie en geïdentificeerde motivatie voor de gymles zou op termijn kunnen leiden tot het ontwikkelen van betere bewegingsvaardigheden, wat uiteindelijk kan bijdragen aan een actieve leefstijl, een leven lang. Hierbij moet worden aangetekend dat de in dit onderzoek gevonden verschillen echter klein zijn. Bovendien laten de leerlingen ook voor de lessen die worden gegeven door de groepsleerkracht scores zien die hoger zijn dan bijvoorbeeld in het onderzoek van van Aart et al (2015). Dat wil zeggen dat ook de groepsleerkracht blijkaar in staat is (in de gymles) een klimaat te creëren waarin in belangrijke mate wordt voldaan aan de basisbehoeften.

Het professionaliseren van groepsleerkrachten in het geven van gymles kan een volgende stap zijn in het uitrollen van Sportieve Gezonde School

In 2015 lijkt er sprake te zijn geweest van een professionaliseringsslag in het uitvoeren van Sportieve Gezonde School. Meer dan in 2014, waren scholen vooraf goed op de hoogte van de doelstellingen en zijn er vooraf duidelijke afspraken gemaakt over de betrokkenheid van bijvoorbeeld overblijfskrachten of de directeur. Er lijkt ook vaker sprake te zijn van een coördinator binnen de school, maar wat deze precies doet en in hoeverre dit goed werkt is niet helemaal duidelijk. Evenals in 2014 heeft het bewegingsonderwijs met de inzet van de vakleerkracht een kwaliteitsslag ondergaan. Meer dan in 2014 is er sprake van het inbedden van de pleinspelen, door deze te organiseren rondom overblijfskrachten, groepsleerkrachten of leerlingen, die als “Sportpleincoaches” werden aangesteld. Met name dit laatste blijkt succesvol.

Een goede vervolgstap lijkt om de professionalisering van groepsleerkrachten meer aandacht te geven. Hierop is door een aantal vakleerkrachten al ingezet, bijvoorbeeld door (delen) van lessen te laten overnemen door groepsleerkrachten, hen hierop feedback te geven en door nieuwe elementen in bestaande methodes als Stroes en van Gelder te introduceren. Mede omdat groepsleerkrachten wel in staat blijken te zijn in hun gymlessen te voldoen aan de basisbehoeften en de kinderen te motiveren, kan er winst worden behaald in het verbeteren van de kwaliteit van hun lessen. Hiervoor is meer zicht nodig op waar scholen en groepsleerkrachten behoefte aan hebben en hoe dit het beste aan hen kan worden aangeboden.

Aanbevelingen

Op basis van bovenstaande worden de volgende aanbevelingen gedaan:

- Blijf monitoren op outcomedoelstellingen van de inzet van de vakleerkracht binnen Sportieve Gezonde School. Aandachtspunten voor de korte termijn zouden hierbij kunnen zijn: effect op ontwikkeling van motorische vaardigheden binnen de gymles en het effect van de pleinspelen op de lichamelijke activiteit buiten school (bijvoorbeeld: wordt er ook meer gespeeld buiten school?)
- Onderzoek de mogelijkheden voor professionalisering van de groepsleerkracht binnen Sportieve Gezonde School. Heb hierbij aandacht voor wat er al gebeurt, waar behoefte aan is bij groepsleerkrachten en hoe dit het beste kan plaatsvinden. Sluit hier in de uitrol van Sportieve Gezonde School bij aan.

Bijlage 1 Vragenlijst leerlingen

Bijlage 1 Vragenlijst leerlingen

1 **Wat is je voornaam?** **Open vraag (klein)**

☐ Niet invullen

2 **Wat is je achternaam?** **Open vraag (klein)**

☐ Niet invullen

3 **Ben je een jongen of een meisje?** **Single-responsevraag**

☐ Jongen

☐ Meisje

4 **Op welke school zit je?** **Single-responsevraag**

☐ OBS Hilliglo

☐ OBS de Waarborg

5	In welke groep zit je?	Single-responsevraag
---	------------------------	----------------------

- ☐ Groep 6
- ☐ Groep 7
- ☐ Groep 8

6	Hoe oud ben je?	Single-responsevraag
---	-----------------	----------------------

- ☐ 7 jaar
- ☐ 8 jaar
- ☐ 9 jaar
- ☐ 10 jaar
- ☐ 11 jaar
- ☐ 12 jaar
- ☐ 13 jaar

7	Hoe leuk vind je gym van je eigen juf of meester? Geef een cijfer tussen 1 en 10. 1= helemaal niet leuk, 10= heel erg leuk	Tabelvraag (single response)
---	--	------------------------------

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Geef een cijfer voor hoe leuk je gym van je eigen juf of	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

meester vindt											
---------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

8 **Hoeveel leer je van de gymles van je eigen juf of meester?** **Slidervraag**

☐ Ik leer niks [Rs Minimale en/of maximale waardeMinimaal: 1Maximaal: 10]

☐ Ik leer heel erg veel

9 **Geef hieronder aan hoe goed je de gymles van je eigen juf of meester vindt. Geef een cijfer van 1 tot 10** **Tabelvraag (single response)**
1= helemaal niet goed, 10= heel erg goed

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Hoe goed vind je de gymles van je eigen juf of meester?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

10 **Vind je dat je veel verschillende dingen doet in de gymles van je eigen juf of meester?** **Slidervraag**

Bijvoorbeeld de ene les voetbal, dan weer eens ringen, dan een keer iets met kast, dan weer eens klimmen enzovoort

☐ Weinig verschillende dingen [Rs Minimale en/of maximale waardeMinimaal: 1Maximaal: 10]

☐ Veel verschillende dingen

11 Deze vraag gaat over de gymlessen die je krijgt van je eigen juf of meester **Ik doe mee tijdens de gymles omdat.....** **Tabelvraag (single response)**

	Helemaal niet waar	Niet waar	Soms waar, soms niet waar	Waar	Helemaal waar	
Ik weet dat de gymles belangrijk voor mij is	☐	☐	☐	☐	☐	
Ik de gymles leuk vind	☐	☐	☐	☐	☐	
ik dat zelf belangrijk vind	☐	☐	☐	☐	☐	
ik geniet van de gymles	☐	☐	☐	☐	☐	

Ik de gymles zinvol vind	☐	☐	☐	☐	☐	
Ik de gymles prettig vind	☐	☐	☐	☐	☐	
ik plezier heb tijdens de gymles	☐	☐	☐	☐	☐	
ik begrijp waarom gym belangrijk is	☐	☐	☐	☐	☐	

12 Tijdens de gymles van mijn eigen juf of meester....

Tabelvraag (single response)

Tijdens de gymles....	Helemaal niet waar	Niet waar	Soms waar, soms niet waar	Waar	Helemaal waar	
...kan ik het goed met mijn juf of meester vinden.	☐	☐	☐	☐	☐	
..... doen we oefeningen die ik zelf ook zou kiezen.	☐	☐	☐	☐	☐	
... heb ik het gevoel dat ik goed ben in gym.	☐	☐	☐	☐	☐	
...voel ik mij op mijn gemak bij de juf of meester.	☐	☐	☐	☐	☐	
...gaan mijn klasgenoten en ik erg vriendelijke met elkaar om.	☐	☐	☐	☐	☐	

... mag ik <u>zelf</u> kiezen welke oefeningen ik doe.	☐	☐	☐	☐	☐	
... heb ik het gevoel dat mijn juf of meester iedereen evenveel kansen geeft.	☐	☐	☐	☐	☐	
... weet ik dat ik ook de moeilijkste oefeningen uit kan voeren.						
...heb ik het gevoel dat ik mee mag beslissen over wat we gaan doen.						
... heb ik het gevoel dat mijn klasgenoten en ik elkaar goed begrijpen.						
...heb ik een goed contact met mijn juf of meester omdat ik mezelf mag zijn.						
...lukt het mij om de oefeningen te doen die de juf of meester van mij vraagt.						
...kan ik het goed vinden met mijn klasgenoten.						
... heb ik het gevoel dat ik zelf	☐	☐	☐	☐	☐	

mag kiezen hoe ik gym. (mag je kiezen hoe je een oefening doet, hoe lang je dat doet?)						
... heb ik het gevoel dat de juf of meester en ik elkaar goed begrijpen						
... vind ik het goed van mezelf dat ik oefeningen die voor mij uitdagend zijn goed kan uitvoeren.						
... voel ik mij op mijn gemak bij mijn klasgenoten.						
..gaan mijn juf of meester en ik vriendelijke met elkaar om.						

13

Sport bij een vereniging

Tussenpagina

Je krijgt op school gymles, maar veel kinderen zijn bijvoorbeeld ook lid van een sportvereniging, of ze krijgen les in een sport. Denk bijvoorbeeld aan paardrijles of zwemles. Andere kinderen hebben in de buurt een veldje en spelen daar bijna elke dag. Deze vragen gaan over wat je buiten schooltijd aan sport en spel doet. We bedoelen geen sporten waarbij je weinig beweegt, zoals vissen, schaken of dammen. Ook scouting bedoelen we niet. Dat is wel een vereniging, maar niet een sportvereniging.

14	Ben je lid van een (of meerdere) sportvereniging(en)?	Single-responsevraag
----	---	----------------------

- ☐ Ja
- ☐ Nee

15	Hoeveel keer per week sport je bij een vereniging (buiten school)? (zwemmen, voetballen, ballet, paardrijden, enzovoorts) Denk hierbij aan de afgelopen week. Kruis 1 antwoord aan.	Single-responsevraag
----	---	----------------------

VRAAG 24 ALLEEN TONEN ALS AAN DE ONDERSTAANDE VOORWAARDEN WORDT VOLDAAN, INDIEN NIET VOLDAAN SPRING NAAR:: >> **VOLGENDE VRAAG**

vraag 23 is beantwoord met 1 (Ja)

- ☐ Nooit of minder dan 1 keer per week
- ☐ 1 keer per week
- ☐ 2 keer per week
- ☐ 3 keer per week
- ☐ 4 keer per week
- ☐ 5 keer per week
- ☐ 6 keer per week
- ☐ 7 keer per week

16	Waarom sport je niet (of niet zo vaak) bij een sportvereniging? Je mag meerdere antwoorden aankruisen.	Multi-responsevraag
Minimaal aantal vinkjes: 1		

VRAAG 17 ALLEEN TONEN ALS AAN DE ONDERSTAANDE VOORWAARDEN WORDT VOLDAAN, INDIEN NIET VOLDAAN SPRING NAAR:: >> **VOLGENDE VRAAG**

vraag 15 is beantwoord met 2 (Nee)

- ☐ Ik vind sporten niet zo leuk
- ☐ Mijn ouders vinden sporten te duur
- ☐ Ik ben niet zo goed in sport
- ☐ De sport die ik leuk vind is te ver weg
- ☐ Ik heb er geen tijd voor
- ☐ Ik heb problemen met mijn gezondheid
- ☐ Mijn vrienden-vriendinnen sporten ook niet
- ☐ Andere reden, namelijk

18	Hoe leuk vind jij het om te sporten bij een sportvereniging? Geef een cijfer tussen de 1 en 10	Single- responsevraag
-----------	--	----------------------------------

- ☐ 1
- ☐ 2
- ☐ 3
- ☐ 4
- ☐ 5
- ☐ 6
- ☐ 7
- ☐ 8
- ☐ 9

☐ 10

19 De volgende vragen gaan over hoe vaak en hoe veel je beweegt Tussenpagina

20 Hoeveel dagen per week ga je lopend of fietsend naar school? Single-responsevraag
Denk hierbij aan de afgelopen week

- ☐ Nooit
- ☐ 1 keer per week
- ☐ 2 keer per week
- ☐ 3 keer per week
- ☐ 4 keer per week
- ☐ Elke dag

21 Waarom ga je niet lopend of zelf fietsend naar school? Multi-responsevraag

Minimaal aantal vinkjes: 1

- ☐ Ik vind lopen/fietsen niet zo leuk
- ☐ Het is te ver om te lopen of zelf te fietsen naar school
- ☐ Ik heb er geen tijd voor
- ☐ Ik heb problemen met mijn gezondheid
- ☐ Mijn vrienden/vriendinnen lopen of fietsen ook niet zelf naar school
- ☐ Andere reden, namelijk

22	Hoe leuk vind je het om te lopen of zelf te fietsen naar school?	Single-responsevraag
----	--	----------------------

- ☐ 1
- ☐ 2
- ☐ 3
- ☐ 4
- ☐ 5
- ☐ 6
- ☐ 7
- ☐ 8
- ☐ 9
- ☐ 10

23	De volgende vraag gaat over bewegen, zoals wandelen of fietsen, sporten, buitenspelen of gym en sport op school. Het gaat om alle beweging die tenminste even inspannend is als stevig doorlopen of fietsen.	Tussenpagina
----	--	--------------

24	Hoeveel dagen per WEEK heb je tenminste 60 minuten per dag zulke lichaamsbeweging? Het gaat om het gemiddeld aantal dagen in een gewone week.	Single-responsevraag
----	---	----------------------

- ☐ (Bijna) nooit
- ☐ 1 dag per week
- ☐ 2 dagen per week
- ☐ 3 dagen per week
- ☐ 4 dagen per week

- ☐ 5 dagen per week
- ☐ 6 dagen per week
- ☐ Elke dag

25	De volgende vraag gaat over inspannende lichaamsbeweging, waarvan je sneller gaat ademen zoals stevig wandelen of fietsen, sporten en andere activiteiten op school of in je vrije tijd.	Tussenpagina
-----------	---	---------------------

26	Hoe vaak per WEEK doe je in je vrije tijd inspannende sporten of zware lichamelijke activiteiten die lang genoeg duren zodat je ervan gaat zweten? Het gaat om inspannende lichaamsbeweging in je vrije tijd die tenminste 20 minuten per keer duurt.	Single-responsevraag
-----------	--	-----------------------------

- ☐ (Bijna) nooit
- ☐ 1 keer per week
- ☐ 2 keer per week
- ☐ 3 keer per week
- ☐ 4 keer per week
- ☐ 5 dagen per week
- ☐ 6 dagen per week
- ☐ 7 keer of meer per week

27	Heb je zelf nog vragen of opmerkingen over je gymles of deze vragenlijst?	Open vraag (groot)
-----------	--	---------------------------

Bijlage 2- Gespreksleidraad Evaluatiegesprekken brede vakdocenten

Introductie

Voorstellen

Uitleg geven van het doel van het onderzoek

Doel van dit gesprek is zicht te krijgen op de effecten van de pilotprojecten, de mate van tevredenheid over het verloop op de verschillende scholen, de succes- en faalfactoren en jullie beeld van de toekomst.

- Bespreken opnemen interview met de voicerecorder
- Duur van het interview aangeven (1 uur)
- Mogelijkheid bieden tot het stellen van vragen vooraf

Algemeen

- Naam docent
- Rol en betrokkenheid

Algemeen

Hoe zou je jouw rol in de pilot op jouw school beschrijven?

Hoe loopt de pilot tot nu toe?

Wat vind je van:

- de aanloop?
- Inhoudelijke visie (inhoud)
- Wijze van implementeren (proces)

Ervaren effecten

Wat is er veranderd als gevolg van deze pilot?

Ben je tevreden over wat de pilot tot nu toe heeft opgeleverd? Apart aangeven voor de invoering van de gymlessen van de vakdocent en de actieve pauze.

Als doelstelling van de pilotprojecten waren de volgende resultaten geformuleerd. In hoeverre zijn die nu behaald en waarom wel of niet?

- Extra kwalitatief goed bewegingsonderwijs (streven is 2 uur per week) gegeven door een vakdocent
- Extra beweegmomenten creëren voor leerlingen: minimaal 2 pauzes per week beweegaanbod, beweegaanbod in de tussenschoolse opvang en waar mogelijk in afstemming met naschools aanbod

- Coördinatie van een dagarrangement sport en bewegen: de vakdocent is hèt gezicht voor al het binnen, tussen en buitenschools beweegaanbod op school. Hij/zij stemt de gymlessen op school af op tussen en buitenschools sport en beweegaanbod

Als de pilot zometeen afloopt, wat laat jij dan achter op de school?

Ervaren succes- en faalfactoren

Mening over de pilot tot nu toe

- Wat vind je van:
 - de aanloop?
 - Inhoudelijke visie (inhoud)
 - Wijze van implementeren (proces): wat loopt goed, wat nog minder?

Welke factoren zorgen ervoor dat de pilots een succes (kunnen) zijn?

En wat zijn de faalfactoren (waardoor wordt het eventueel geen succes?)

Wat moet anders/beter?

Tips voor andere wijken die willen gaan beginnen?

